

**EMILIA
SUVIALA**

TAMMI

**J
A
E
T
T
U**

The right side of the image features a vertical composition. At the top, a silhouette of a person's head and shoulders is shown in profile, smoking a cigarette. Below this, the letters 'J', 'A', 'E', 'T', 'T', and 'U' are stacked vertically in a large, white, sans-serif font. The background behind the letters is a light purple color with a faint cityscape illustration, including a bridge and buildings. Yellow, cloud-like shapes are scattered around the letters, and thin yellow lines connect them to the left side of the image.

Emilia Suviala

JAETTU

tammi

80 VUOTTA

© Emilia Suviala ja Tammi 2023
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
ISBN 978-952-04-4588-1
Painettu EU:ssa

Isälle
tiedemiehelle ja tarinoiden kertojalle

I

1.

Ulko-ovelta kantautui koputus.

Voisiko se olla Helmi?

Meri teki nopean laskutoimituksen. Kone oli laskeutunut alle tunti sitten. Eihän tytön vielä pitäisi olla täällä. Tullimuodollisuudet veivät aikansa ja taksijonossakin vierähti tovi.

Oven takana porrastasanteella häntä ei odottanut tyttö vaan pahvilaatikko. Meri ehti nähdä, miten jakeluauto kiihdytti kohti liikennevaloja. Hän tarttui pakettiin ja jäi tuijottamaan verkkokauppamammutin logoa, jonka kaareutuvan nuolen saattoi tulkita puolinaiseksi virmistykseksi.

Isolde More, luki vastaanottajan kohdalla. Katuosoite oli kyllä oikein, mutta Brooklynin sijasta kaupungiksi oli merkitty Fairview, New Jersey.

Ravistaessa kenkälaatikon kokoisen paketin sisältö heilahdelti pehmusteita vasten. Jotakin pientä ja kulmikasta, Meri arveli. Tuskinpa mitään kovin merkityksellistä.

Meri laski paketin piirongin päälle. Hän palauttaisi sen huomenna postinkantajalle ja asia olisi sillä selvä.

Yläkerran lastenhuoneessa Hope nukkui jalat kiertyneinä muumilakanaan. Kasvot unesta sileinä ja keho viimein väsymykselle antautuneena tyttö näytti yhtäkkiä hauraalta. Miten pahat ajatukset saattoivat hiipiä heidän väliinsä ja tehdä kaikesta kuin salamaniskusta niin rumaa?

Jacob oli ollut huolissaan hänen jaksamisestaan. Ei hän kieltänyt, etteikö olisi ollut väsynyt ja viime aikoina myös enenevässä määrin turhautunut. Uhmaikäisen kanssa oma aika rajautui katkonaisesti hetkiin, mutta Meri oli aina ollut sisukas. Paljon kestävämpi kuin aviomies Jacob, joka kierrätti energiaansa, kyllästyi nopeasti ja vaihtoi suuntaa, kun jokin ei heti onnistunut. Hän sen sijaan puski yksin läpi umpihangen, tarvittaessa vaikka koko mantereen halki. Sellaista mentaliteettia oli helppojen voittojen perässä kulkevien vaikea ymmärtää. Kukaan ei kestä loputtomiin, Jacob oli jatkanut inttämistään, mutta Meri oli ollut taipumaton. Ihmiset olivat saaneet lapsia ja tehneet töitä siinä sivussa aikojen alusta alkaen, eikä hän voinut olla muita huonompi.

Kun serkku oli yllättäen muutama kuukausi sitten ottanut yhteyttä, Meri oli ensin tyrmännyt ehdotuksen. Serkun tytär Helmi oli valmistumassa lukiosta ja halusi lähteä ulkomaille. *Tarvitsetteko lastenhoitoapua Brooklynissa?*

Meri muisti mummin maatilalla yhdessä vietetyt lapsuuden kesät. Vaikka Helmin äiti oli kymmenen vuotta häntä vanhempi, he olivat jakaneet kauhunsekaisen kunnioituksen pilttuussaan odottavaa tammaa kohtaan ja seurailleet sivummalta mummin rutinoituneita otteita, kun tämä valjasti hevosen peltotöihin. Serkku meni nuorena naimisiin ja tuli pitkien lapsettomuushoitojen jälkeen viimein raskaaksi. Helmi oli piirtynyt Merin mieleen sukujuhlien pikkuvanhana lettipäänä, joka vaati aina ensimmäisten joukossa kakkua ja marisi, jos tarjoiltu viipale ei ollut tarpeeksi iso.

Jacob oli vakuutellut, että spontaani lastenhoitotarjous oli kuin taivaan lahja, mutta Meri ei ollut kuunnellut vaan todennut serkulleen, että perheen nykyinen asumistilanne ei valitettavasti sallinut uusia asukkaita. Alakerran asunto oli vuokralla, eikä se ollut vapautumassa lähitulevaisuudessa. Heidän

talostaan, niin tilava kuin se olikin, ei liennyt ylimääräistä tilaa vierashuoneeksi.

Mutta kun jo samana iltana Meri oli havahtunut taas keran Hopen kirkunaan ja huomannut puristavansa edelleen tytön käsivartta kuin transsissa, hän oli lähettänyt uuden viestin. Itse asiassa, nyt kun hän tarkemmin mietti, heillä oli kuin olikin huone Helmin käyttöön. Meri oli klikannut nopeasti lähetä- nappulaa, ennen kuin tulisi toisiin ajatuksiin.

Enää päätöstä ei voinut pyörtää, hänen oli seisottava sanonsensa takana.

Toivottavasti maahantulo vain sujui ongelmitta. Meri oli kyllä muistuttanut viimeisessä viestissään, että Helmin piti kertoa tullivirkailijalle matkustavansa maahan kolmeksi kuukaudeksi tutustumaan amerikkalaisten kieleen ja kulttuuriin ja jättää sanomatta, että työskentelee siinä sivussa kokopäiväisesti kotiapuna. Au pair -välitystoimiston kautta toimiminen olisi ollut tyyristä ja viivästyttänyt aloituspäivää suhteettomasti. *Pleasure EIKÄ business*, oli hän lopuksi teroittanut. Hän todellakin toivoi, että tyttö muistaisi tämän, etteivät he joutuisi rikosoikeudelliseen vastuuseen pimeän työn teettämisestä.

Meri kävi tarkastamassa, että Helmin huoneessa oli kaikki varmasti kunnossa. Päätöksen jälkeen asiat olivat edenneet vauhdilla eikä hän ollut varma, oliko hän ehtinyt ottaa kaiken tärkeän huomioon. Hän oli etsinyt netistä tietoa hakusanoilla *au pairin muistilista* ja selannut erilaisia keskustelupalstoja, mutta kun vastaan oli tullut yhä karmaisevampia kauhukertomuksia, hänen oli ollut pakko lopettaa. Milloin au pair oli varastanut isäntäperheen perintökorut tai kutsunut talon täyteen juhlaväkeä, milloin alkanut käyttää suonensisäisiä huumeita tai rakentanut sosiaaliseen mediaan vale-elämän, jossa perheen isästä oli tullut aviomies ja hoidokista yhteinen lapsi. Meri oli yrittänyt olla maalailematta kauhukuvia

ja keskittyä käytännön järjestelyihin. Hän oli tyhjentänyt työpöydän laatikot omista muistiinpanoistaan, siirtänyt kannettavansa alakertaan ja pedannut uuteen, Helmiä varten ostettuun sänkyyn mankeloidut lakanat. Hän oli jopa pessyt ikkunan, joka oli ollut siitepölyn ja ilmansaasteiden jättämien harmaiden rantujen sumentama.

Meri sytytti kirjoituspöydän lampun ja suoristi päiväpeiton. Huone sijaitsi talon kolmannessa kerroksessa. Loput kerroksesta oli varastona, potentiaalista asuintilaa sitten joskus tulevaisuudessa.

Hän piti tästä huoneesta. Kesäisin iltapäivän valonsäteet tavoittivat takapihalle avautuvan ikkunan juuri oikeassa kulmassa. Vaaleat petivaatteet yhdessä kermanvärisen seinän kanssa loivat pieneen tilaan avaruutta.

Kirjoituspöydän hän oli hetken harkinnan jälkeen päättänyt jättää paikoilleen. Sille ei löytynyt tilaa muualta talosta, ja kun Helmi palaisi kolmen kuukauden päästä takaisin Suomeen, Meri saisi työhuoneensa takaisin. Siihen asti hänen olisi löydettävä paikkansa jostakin muualta. Makuuhuone toimisi yhtä lailla työskentelytilana, hän vakuutteli itselleen.

Hän laittaisi vihdoinkin pisteen sitten kun -ajattelulle ja alkaisi puhua urastaan preesensissä, tässä ja nyt. Helmin antaman lastenhoitoavun turvin hänen nimensä palaisi aikakauslehtien sivuille. Hän olisi taas tekijä otsikoiden takana, rautainen media-alan ammattilainen. Ihan jotakin muuta kuin samoja kortteleita rattailla rullaava äiti, jonka koko elämä kietoutui yhden pienen ihmisen ympärille.

Meri pöyhi silkkiset koristetyyny vielä kertaalleen ja aseteli ne limittäin riviin sängyn päälle. Vaikka hän oli opiskellut sukupuolentutkimusta yliopistossa ja tiesi varsin hyvin naisen sisäsyntyisen sisustusvietin olevan patriarkaatin luoma käsite, joka ammensi Freudin teorioista, hän ei voinut estää itseään

tuntemasta miellyttävää värähdystä, kun kodin tavarat olivat paikoillaan ja esteettisesti tasapainossa.

Hän vilkaisi läpi paperiarkit pöydän kulmalla ja tarkasti vaatekaapin tangolla roikkuvien henkareiden määrän ennen kuin palasi alakertaan.

Meri tyhjensi astianpesukoneen, keitti itselleen kupillisen teetä ja istahti olohuoneen sohvalle odottamaan. Vaikka hän oli pyytänyt Jacobia tulemaan tänään ajoissa kotiin, Meri epäili näkevänsä miehensä vasta seuraavana aamuna. Jacob jaksoi enää harvoin kävellä edes portaita ylös pitkien työpäivien jälkeen ja nukahti sen sijaan sohvalle.

Koska he olivat viimeksi heränneet samasta sängystä? Hän ja Jacob asuttivat taloa kuin vuorotyöläiset, joiden välillä vastuu Hopesta kiersi sen mukaan, milloin Jacob sattui olemaan käytettävissä. Silloin kun mies palasi ennen iltaa, Meri sulkeutui joko omaan työhuoneeseensa tai lähti asioille. Oma aika oli lapsiperheessä kovaa valuuttaa, ja sen puute aiheutti jatkuvasti kitkaa.

Ulko-ovelta kantautui koputus, joka oli aikaisempaa epätahtisempi ja sen verran kiihkeärytmisen, että se sai Merin pomppaamaan sohvalta ja läikyttämään teetä valkoiselle villamatolle.

”Hetkinen!” hän huusi oven suuntaan ja kiirehti keittiöön.

Uudesta koputusryöpystä huolimatta Meri töpötteli tahraa soodaveteen kostutetulla pyyhkeellä ja toivoi, että kuivuttuaan lantti olisi riittävän haalea eikä erottuisi matosta. Miksi ihmeessä hän oli valinnut mustan teen? Ja vielä tähän aikaan illasta. Kofeiini pitäisi hänet hereillä vähintään puolillein. Helmin tulo oli laittanut hänen rutiininsa sekaisin.

Ulkoportaiden ylätasanteella seisova ilmestys muistutti vain etäisesti sitä pitkäkutrista, ruusua hellästi poskellaan pitelevää tyttöä, jonka hän oli nähnyt serkun lähettämässä

valokuvassa. Kasvojen sydäntä muistuttava muoto ja kupolimainen otsa olivat toki tunnistettavissa, mutta paakkuisten maskararipsien alla lymyilevästä katseesta ja vartalon pyöreistä muodoista tuli mieleen kypsyytensä rajoilla sinnittelevä hedelmä, josta ei haukkaamatta tiennyt, oliko se juuri sopivan makea vai jo pilaantunut. Tytöllä oli päällään lanteilta lököttävät mustat verryttelyhousut, joiden oikeassa reidessä kulki pystysuora teksti *pink*. Ihoa näkyi suhteessa enemmän kuin mitä t-paita-verryttelyhousut-yhdistelmän perusteella olisi saattanut olettaa. Kaula-aukosta pilkahti senttien rintavako, ja vyötärönauhan ja paidanhelman väliin pusertui kais-tale raskausarpien ristikoimaa ihoa.

”Helmi! Ei tainnut passintarkastuksessa olla ruuhkaa, kun olet jo täällä! Oltaisiin muuten tultu vastaan, mutta Hope on sängyssä ja Jacob töissä. Olen siis kotona jumissa.” Meri levit-teli anteeksi-pyytelevästi käsiään ja päästi Helmin peremmälle.

”Pääsin ekojen joukossa jonoon. Tullista läpi, laukku hih-nalta ja taksiin. Oikeastaan vasta teidän oven takana jouduin odottelemaan.” Helmi räpäytti ripsiään hitaasti ja suuntasi katseensa Meriin. Ele oli sen verran alleviivaava, että sen oli oltava harkittu tehokeino. ”Painelin ovikelloa aika pitkään ennen kuin tajusin vaihtaa taktiikkaa.”

”Anteeksi, en tajunnut varoittaa etukäteen. Olen yrittänyt hoitaa asiaa jo monta kertaa ja silti ovikello on edelleen epä-kunnossa.”

Meri oli suunnitellut halaavansa, mutta yhtäkkiä ele tun-tui liian intiimiltä, joten hän tarjosi tytölle kättään. Käden-puristus oli veltto ja pehmeä, outo sekoitus vauvalihaa ja luuta.

”Onko tuossa kaikki sun matkatavarat?” Meri osoitti Helmin riipputtamaa putkikassia.

”Eikä! Unohdin matkalaukun kadulle! En viitsinyt kantaa sitä ylös ennen kuin varmistin, että olen oikealla ovella. Se kun

ei ole ihan kevyimmistä päästä. Tuli vähän ylikiloja, kun oli pakko tunkea kaikki yhteen.” Helmi pudotti kassinsa lattialle ja käännähti ovelle.

Helmin äiti oli vielä edellispäivänä laittanut viestiä ja pyytänyt lupaa lisämaksuun ylimääräistä laukkuja varten, mutta Meri oli ohittanut pyynnön. Sitä paitsi kun viesti oli tavoittanut hänet, oli Helmi todennäköisesti jo lähtenyt matkaan. Meri oli ostanut halvimman lentolipun, suoran vaihtoehdon sijaan välilaskullisen lennon, johon sisältyi muutaman tunnin odotusaika Heathrow’lla.

Ikkunasta Meri näki yksinäisen pinkin Samsoniten katu-kiveyksellä.

”Anna olla, pyydän alakerran Oliveria kantamaan. Hän on naapuruston talonmies. Pitää ulkoiset puitteet pystyssä.”

Meri soitti Oliverille, joka lupasi auttaa. Sitten hän haki kaapista beesit tohvelit ja asetti ne Helmin eteen.

”Sen verran olen pitänyt suomalaisista tavoista kiinni, ettei meillä käytetä sisällä ulkokenkiä.”

”Voin olla paljain jaloin.” Helmi oli riisunut tennarinsa ja harotti varpaitaan, joiden kynsissä oli lohjennutta kimallalakkaa.

Merin ei auttanut kuin nostaa tohvelit takaisin kaappiin. Hän kehotti Helmiä istumaan ja kävi rullaamassa Oliverin ylätasanteelle kantaman matkalaukun sisälle. Laukussa oli tosiaan ylikiloja. Meri ponnisteli saadakseen sen nostettua kynnyksen yli naarmuttamatta laotalattian lakka-pintaa.

Hän ei ollut edelleenkään tottunut talon pohjaratkaisuun, jossa ulko-ovesta astuttiin suoraan olohuoneeseen. Oli epä-mukavaa, miten hänen kotinsa sydämeen pääsi kadulta ilman tuulikaappeja tai käytäviä. Pahinta oli talvella, jolloin kengät toivat väistämättä sisään kuraa ja katusuolaa.

”Tosi hieno kämppä teillä!” Helmi pyörähti villamatolla ja astui teeläikästä hieman oikealle. ”Hengailleeko ihmiset oikeasti noilla ulkoportailta niin kuin sarjoissa?”

”Kyllä sitäkin näkee. Varsinkin kesäiltaisoin, kun lämpötila hieman laskee.”

”Täytyy heti kokeilla.” Helmi kohensi paidan kaulaukosta näkyviä rintaliivejään.

Meri ei voinut olla tuijottamatta dekolteella pilkahtelevaa pinkkiä pitsireunusta ja mieleen hiipi ajatus, että hän oli tehnyt virheen. Jättää nyt oma lapsi sellaisen ihmisen vastuulle, jota hän ei lainkaan tuntenut. Hän kävi hakemassa keittiöstä lasillisen vettä ja ojensi sen vieraille.

”No mutta kerro, mitä kotiin kuuluu?” Meri asettui nojatuoliin sohvalla istuvaa Helmiä vastapäätä.

”Samoja asioita ne tekee kuin aina. Ei siellä mikään muutu, koskaan.” Helmi otti kulauksen lasista ja kolautti sen Merin kauhuksi sohvapöydälle lasinalusen viereen.

”Koska olet leikkauttanut hiuksesi? Äitisi lähettämässä kuvassa sulla oli upea luonnonkihara tukka.” Meri kumartui siirtämään lasin oikealle paikalleen.

”On siitä aikaa”, Helmi sanoi ja sipaisi ajatuksissaan olemattomia niskahiuksiaan.

”Tosiaan. Se taisi olla rippikuva.”

”Miksi se sellaisia sulle lähettää? Tai olisi edes lähettänyt jonkun vähän uudemman.” Helmi etsi parempaa asentoa ja runttasi koristetyynyn selkänsä taakse.

Nyt ei ehkä ollut oikea hetki mainita tyyntyjen käsinoimmelluista helmikoristeista, Meri mietti, mutta joutui kuitenkin nipistämään itseään käsivarresta, jotta ei sanoisi asiasta mitään. ”Varmaan hän pitää juuri siitä kuvasta.”

”Äiti sai aikoinaan kauhean kohtauksen näistä”, Helmi sanoi ja osoitti päätään.

”Kaikkihan ei pidä muutoksista. Varsinkaan, kun kyse on omista lapsista. Mutta tässä mä vaan höpisen vaikka sulla on varmaan kauhea nälkä. Tilataan kohta sushia, mutta näytän ensin huoneesi, niin voit siistittyä.”

Meri nappasi kiinni putkikassista yhdellä ja matkalaukusta toisella kädellä.

”Anna kun minä.” Helmi tarttui toiselta puolelta matkalaukun päätykahvaan.

Meri yritti tasata kantamuksen painoa ja nousta portaikossa Helmin kanssa tasatahtiin, mutta tytön liian äkinäisen liikkeen seurauksena laukun kulma heilahti uhkaavan läheltä silkkitapettia. Se oli maksanut pienen omaisuuden. Kukkakuvioidin kohdistaminen oli aiheuttanut päättähuimaavan paljon hukkapaloja.

”Tämä toimii paremmin, kun kantajia on vain yksi”, Meri sanoi ensimmäisen tasanteen kohdalla. ”Raskaampi kantaa, helpompi hallita.”

Helmi vaati itselleen matkalaukun, joten Merille jäi putkikassi. Helmi jäi portaikossa heti jälkeen, puhisi ja nosti laukua askelma kerrallaan, mutta ei luovuttanut. Tytön sisukkuus lupasi hyvää.

”Ylimmässä kerroksessa ei ole muuta kuin tämä.” Meri osoitti vanhaa työhuonettaan. Hän ojensi Helmille kirjoituspöydältä kaksi paperiarkkia. ”Listasin tähän yhteisiä pelisääntöjä, niin kaikille on sitten selvää, miten toimitaan.”

Helmin korkeaan otsaan oli muodostunut kolme vaaka-suoraa juonetta, ja hetkeen hän ei räpäyttänyt silmiään. Hän kuitenkin tokeni hetkessä ja vilkaisi arkkeja, ennen kuin pudotti ne takaisin pöydälle.

Meri oli vuodattanut kaiken sanottavansa paperiarkkeihin ja seisoi nyt keskellä huonetta tietämättä mitä tehdä. Hän voisi lukea listan ääneen, mutta se ei tuntunut sopivalta.

Hänen pitäisi suhtautua Helmiin aikuisena, joka ottaisi vastuun omasta työstään.

Helmi istahti sängylle ja katsoi ikkunasta ulos.

”Meidän piti kaataa tuolta magnoliapuu, kun ilmeni, että se oli juuresta aivan laho”, Meri sanoi. ”Mutta ilman sitä piha on suojaton.”

Helmi katsoi häntä tyhjin silmin.

”Nythän sitä ei tietenkään näe, kun on pimeää”, Meri lisäsi.

Olisiko hänen pitänyt vaatia matkalaukku itselleen ja antaa Helmin kantaa putkikassi? Jättää tyynyn päälle tervetuliaiskortti ja asetella tuoreita kukkia ikkunalaudalle? Tehdä tulokkaan olo mahdollisimman mukavaksi ison elämänmuutoksen keskellä?

Helmi räpäytti taas hidastetusti maskararipsiään pitäen eleellä Merin varpaillaan. Kun tyttö nousi seisomaan mutta pysytteli edelleen vaiti, Meri kiersi käsivartensa tämän ympärille. Helmi ei vastannut halaukseen, joten Meri irrotti nopeasti otteensa ja taputti tyttöä kevyesti olkapäälle.

”Mukava nähdä pitkästä aikaa. Olit viimeksi vielä ihan pikkutyttö.”

Helmin kasvoille nousi viimein hymy. ”Jätetään se sushi toiseen kertaan. Olen niin väsynyt, että nukahdan pystyyn.”

”Huomisen saat levätä. Avaimet ja puhelimen sirukortti on kirjoituspöydän laatikossa.”

Meri sulki oven takanaan. Portaita laskeutuessa hänen mieleensä hiipi muisto kolmen vuoden takaa. Miten kummalliselta kaikki oli aluksi tuntunut, kun Hope oli syntynyt. Yhtäkkiä heitä olikin ollut kahden sijasta kolme. Hope oli yhdistelmä vanhempiensa piirteitä ja ominaisuuksia, mutta hänessä oli silti jotakin omaa – uutta ja tuntematonta.

Nyt heidän ruokakuntansa oli kasvanut taas. Pakan sekoittuminen vaatisi heiltä kaikilta sopeutumista.

2.

Näytti siltä, että Helmi oli ottanut Merin tarjouksen vapaa-päivästä tosissaan ja häipynyt omille teilleen heidän vielä nukkuessaan. Keittiössä kaikki oli hujan hajan. Muropakkaus retkotti auki saarekkeen marmoritasolla ja huuhtelemattomat astiat lojuivat tiskialtaassa. Kaappien ovet olivat ammollaan kuin murtovarkaan jäljiltä. Meri henkäisi syvään. Hänen olisi annettava Helmille muutama päivä aikaa tottua talon tapoihin. Tyttö oli äitinsä mukaan innokas oppimaan, joten toivoa ei kannattanut vielä menettää.

Meri kiehautti puuron ja kauhoi kulhoon sopivan annoksen syöttötuolissa mustikoita napsivalle Hopelle.

Sillä aikaa kun Hope söi aamupalaansa, Meri meni teekuppinsa kanssa olohuoneeseen. Hän siirsi nojatuolia niin, että se asettui parempaan kulmaan suhteessa valkoisen villamaton reunaan. Estetiikassa oli kyse oikeanlaisista etäisyyksistä, ne mahdollistivat harmonian synnyn, Meri mietti. Hän pani tyytyväisenä merkille, että villamaton tahra oli hävinnyt eilisen soodavesikäsitteilyn tuloksena.

Hänen katseensa osui tummapintaiseen ruokailuryhmään, joka jökötti olohuoneen ja keittiön väliin jäävässä tilassa rikkomassa talon muuten niin selkeitä ja vaaleita linjoja. Makovskien suvun kaappikello ilmoitti tasatunnit ja jatkoi raksutustaan.

Perintökaluista oli riideltä Jacobin kanssa niin monet kerat, ettei hän pysynyt enää laskuissa. Suhteensa alkuaikoina he olivat käyneet pitkiä keskusteluja siitä, miten Yhdysvalloissa suosittiin liian mahtailevia muotoja, räikeitä väriyhdistelmiä ja mukavuutta vaille esteettisyyttä. Mutta jostakin syystä vanhemmilta saadut perintöhuonekalut näyttivät tekevän poikkeuksen Jacobin maussa, ja hän kieltäytyi näkemästä niissä mitään muuta kuin puhdasta rakkautta.

Meri otti kulauksen viilenneestä teestään. Kuului märkä lumpsahdus, kun kielen takaosa painoi nestettä alas. Jokin harasi kurkussa vastaan, ja hän sai vain vaivoin nielaistua ennen yskänpuuskaa. Syömisen äänet, omatkin, olivat aina olleet hänestä jostain syystä epämiellyttäviä.

Keittiössä Hope paukutti lusikkaa syöttötuolin pöytätasoon. Se oli viesti, että puurolautanen oli tyhjä. Meri oli tyytyväinen kun edes Hopen suhde ruokaan oli mutkaton. Maailmassa oli jo ihan tarpeeksi haasteita tyttölapselle ilman jatkuvaa syömisten vatvomista.

”Mama ja Hope menee tänään yhdessä puistoon.” Meri osoitti vuoron perään heitä kumpaakin. ”Huomenna on sitten Helmin vuoro. Helmi tuli eilen Suomesta, tapaat hänet tänään myöhemmin.”

Hopelle Meri oli aina ollut mama. Sana oli jääne ranskalaisen musiikkileikkikoulun ajoilta, jonne he olivat vieneet Hopen kehittääkseen tämän aivojen plastisuutta. Vaikka muskari oli jäänyt pois viikkoaikataulusta yhden lukukauden jälkeen, nimitys oli jo ehtinyt vakiintua Hopen sanavarastoon.

Meri auttoi Hopen syöttötuolista. Hän yritti pörröttää tytön päätä, mutta Hope vilahti naulakolle ja alkoi vetää määrätietoisesti punaisia kiiltonahkakenkiä vääriin jalkoihin.

Hopella oli menossa kausi, jolloin hän vaati saada pukea kaikki vaatteensa itse, vaikka toimituksen vaikeusaste vaihteli

vaivalloisesta mahdolltomaan. Nytkin housuvaipan takaosa pullotti etupuolella ja neuletakki oli napitettu vääriin napinläpiin. Hiuksensa Hope oli yllättäen antanut kiinnittää sapa-roille, mutta Meri ennakoi jo nyt, että aurinkorasvan levittäminen ei tulisi sujumaan yhtä mallikkaasti. Merin ajatuksiin nousi siskontytön pelaama tablettipeli, jossa piti syöttää, pestä ja leikittää erehdyttävästi ulostetta muistuttavaa, ruskeaa möykkyä.

Ennen Hopen syntymää hänellä oli ollut harhakuva, että vanhemmuus olisi jotakin tuon möykkypelin kaltaista. Kun vain hoitaisi asiat täsmällisesti ja pitäisi kiinni säännöistä, kaikki sujuisi ongelmitta. Mutta mitä isommaksi Hope kasvoi, sitä monimutkaisemmaksi kaikki muuttui. Liikkumaan oppimisen myötä lapsen ympäristö laajeni ja mahdollisuudet lisääntyivät. Oman tahdon kasvaessa alkoi loputon kaupan käynti. Kasvavista haluista kehittyi tarpeiden päättymätön liikenneympyrä, josta ei ollut selkeitä tienviittoja ulos.

Meri oli kyllä etsinyt ulkopuolista tukea ja kahlannut läpi lukemattomia kasvatusoppaita. Hän tiesi miten kouluttaa ranskalainen bébé, joka istuu kärsivällisesti läpi seitsemän ruokalajin illallisen, ja miten murskata vanhempien tyrannia asettumalla kuuntelemaan vauvan mielipiteitä.

Jacobin mielestä oppaat eivät kertoneet heille mitään uutta. Hän käski siirtää nenän pois kirjasta ja luottaa intuitioon.

Mutta mihin intuitioon? Kyllähän väkivaltaiset ihmiset ja seksirikollisetkin kulkivat omien mielitekojensa ohjaamina, mutta oliko silloin odotettavissa hyvä lopputulos? Jacob ei ymmärtänyt, että vanhemmuuden herättämillä tunteilla ei ollut hallittavissa olevaa mitta-asteikkoa, eikä niitä voinut päästää valloilleen miten sattuu. Self help -kirjat olivat nykyään pullollaan irtipäästämisen autuutta, vaikka ihmisiä olisi pitänyt päinvastoin opettaa hallitsemaan mielitekojaan.

”SE MITÄ HÄN OLI LUULLUT YKSITYISEKSI OLIKIN JAETTU KAIKILLE.”

Brooklynissa asuvan Merin arki nyrjähtää, kun avuksi saapuu sukulaistyttö Helmi. Nuoren au pairin huoleton käytös ahdistaa järjestelmällistä Meriä, mutta uhmaikäinen Hope leimautuu nopeasti hoitajaansa.

Vaikka paluu freelancetoimittajan töihin tuo vaihtelua kotiäidin elämään, Merin tyytymättömyys ei katoa. Hänen on vaikea löytää paikkaansa uudessa kotimaassa. Tilannetta ei helpota, että mainostoimistossa uraa tekevä aviomies Jacob on aina töissä. Pettynyt Meri ajautuu etsimään nautintoa yllättävästä lähteestä.

Jaettu on psykologisesti tarkkanäköinen esikoisromaani perheen dynamiikasta ja siitä, miten helppoa ihmisten on olla kohtaamatta toisiaan. Mitä tapahtuu, jos teknologia soluttautuu kolmanneksi pyöräksi parisuhteeseen?

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-4588-1